

... ta' qabel

Il-kliem tas-soltu ma nifilhux. Issa billi nikteb dahla, prologu jew kelmtejn? Din tal-kelmtejn helwa wisq. *Tibdiex bil-helu*. Ghax kelmtejn sa fejn naf jien żewġ kelmiet imma ohroġ il-ghageb kull min jiddeciedi li jaghmel “kelmtejn” dejjem jithajjar ma jieqaf jghid qatt. Il-bicča hi, li taç-çajt ma jkollok xejn qabel. Il-ma tghid li qisek mort tiekol barra u bdejt mill-platt principali u la tkun barra, l-ewwel platt tkun tridu ... imqar jekk thallas ghal platt ghagin biz-zalza u l-prezz jigik biz-zalza iktar mill-ghagin. *L-ikel xi tridu?*

Il-kelmtejn tieghi jibdew minn hawn. Li se taqraw huwa jien. Dak li ghaddejt minnu. Dak li wehilt fih. Dak li naghzel li nghid u li ma nghidx. Li ma nghidx forsi jghodd iktar. Dan li se taqraw ktibtu meta kelli aptit niktbu u ghax kelli aptit nikteb iktar minn kull aptit iehor. Dejjem ahjar mill-koçç komponimenti “My favourite destination”, “La mia famiglia”, “Id-dar tal-fatati”. Kieku qatt johorġu b'titlu sura. Jaqq. *Jaqq l-ikel*.

F'dal-paġni, hawn jien stess. Dak li jien. Dak li

fadal minni. Bla żbalji, ippruvajt. Lil Markita dejjem ngħidilha li “mbagħad” mhux “imbad”, u “għamel” mhux “qamel”. Bil-qamel ma tagħmel xejn. Hi tgħidli ffissata u forsi għandha ftit raġun. Għandha habta kif tgħidhomli l-affarijiet u tagħlaqli halqi. *Mela aghlaq halqek*. Anke jekk ma tafx tispelli hafna, tikteb sabih u aktarx, isbah milli nikteb jien. Markita isbah. *Markita irqaq*.

Dwar hekk biss nagħlaq halqi ma’ Markita. Fil-fatt dawn kellhom ikunu kelmtajn u dan diġà l-manafx-kemm-il paragrafu. Viva l-qosor! Hekk tgħidli Markita; imma dik għad-dbielet tirreferi. Dawk li l-massejthom kemm kemm jgħattulek il-fhimtu-xi-rridngħid u n-nanna Vinnie, jew kif inhobb ngħidilha jien, Venut, tużahom biex tfarfar bihom. Dad-dbielet xtrajt wiehed minnhom u tiġini t-tentazzjoni nilbsu. Imma tentazzjoni tibqa’ tentazzjoni sakemm ma taqax. *Ara taqa’*.

Mill-bqija iktar nilbes t-shirts kbar biex jgħattuli diż-żaqq li rabbejt bil-fish & chips li kienet tbellagħli l-ma. Illum nibqa’ bir-riħa. *Lanqas*. Jaqq. *Hekk mela*. Anke l-aljotta jekk niġu f’dan. *Thaxxen ukoll*. Fiha riħa ta’ mard u tfakkarni f’li rrid niekol bilfors. Jaqq mod iehor. *Brava*. U r-riħa taż-żejt tal-ħut, tfakkarni fi żmien meta l-Fry & Try tat-tarf tat-triq kien għadu jiftaħ. Kelli biss 3 snin, kont niżen 20 kilo, u daqshekk.

1. aghlaq

Filghodu tini nahtaf u ttini xejn iżjed. Kollox nahtaf. *Jekk tahtaf ma nkellmekx.* Nahtaf il-hobż, nahtaf il-kliem, nahtaf il-basket u nlebbet 'il barra u meta l-ma tkun id-dar, anke lilha nahtaf. *Ma nkellmekx.* Dawk l-ewwel ftit sghat imheddla sfida għal kulhadd. Mhux imbilli jghidu li meta tikber tibda tqum fil-hin u tbatighax tkun għadek ta' fourteen. Li tbatighax ta' fourteen. Għax ta' fourteen t'ghajni. Il-pa dejjem ikollha tqajmu l-ma u l-ma dejjem tqum nofs siegħa tard wara li l-alarm, aktar iva milli le, tagħmlu għas-sebgha ta' filghaxija u mhux ta' filghodu.

B'xi mod, dejjem nasal l-iskola fil-hin. Forsi mhux dejjem dejjem, imma kwazi. Tessa, ngħidu ahna, każ għalih. L-għalliema jnizzluha late minn qabel għal sena shiħa għax in-normalità tagħha tard. Bongu fid-disgħa ta' filghodu. Dis-sena, il-Form 4, ergajna bdejna bil-banda. Istra, għandha hila ta' barra minn haw' li tasal f'nofs it-tieni lezzjoni u qisha mhix hi. Imnalla,

għax id-darba li nasal tard jien, ma nidhirx daqstant kerha. Tessa, dejjem iktar tard minni, hlief meta tkun sejra għaż-żfin, fis-sitta bumm. Kuljum. *Dik tiċċaqlaq, mhux bhalek.*

Xi jiem wara li rġajna bdejna l-iskola kelli bżonn immur nixtri u 'l Tessa rajtha sejra ż-żfin. Kienet wahda minn dawk il-ġranet. Filgħodu qsamt addoċċ għax kienet se titlaq il-bus. Infaqa' l-bottle fil-basket. Qsamt sebghi bis-sikkina tal-hobż. Għandi vizzju naqsam kollox: il-hwejjeg, in-nies bid-dahq. *Hlief l-ikel. Hlief l-ikel.*

U nohrog. Nghaġġel sakemm ma niflahx iktar. Irrid nasal sat-tarf l-iehor tar-rahal għax il-hwienet fis-sebgha jagħlqu. *Igri iktar, anzi, iktar.* Għandi bżonn tejp u jekk indaħħalha f'mohhi li għandi bżonn haġa, mhux lakemm ngħaddi mingħajrha. *Imma tgħaddi mingħajr dak li nghidlek jien, trid jew ma tridx.* Imma, iva, ovvjament la kienet wahda minn dawk il-ġranet ma mmurx nixtri biċċa tejp bla ma jigri xejn. F'nofs triq ninduna li hallejt il-flus warajja u nerga' ndur lura għalihom. Il-pass lura d-dar, inhaffu iktar. *Prosit.*

Nasal id-dar. Indawwar iċ-ċavetta. Nimbotta l-bieb. Nghajjat ma. Maggie. Maggie. Maggie. U ma twigibx. Bhal-lum ikollha l-lezzjonijiet tal-keep fit. Skuża tajba biex tiffitta lil haddiehor u mhux lili. *Anke ommok irraq minnek.* Nidhol id-dar u ninsa għal xiex kont

mort lura. Nitla' fuq u nibda ndur kamra kamra forsi niftakar ghalfejn kont mort. Nidhol fil-kamra tas-sodda, fil-kamra tal-banju, il-kuritur nahartu u mbaghad il-kcina. It-tejp. It-tejp. It-tejp. Dażgur. Insejt il-flus ghat-tejp warajja. Nerga' nidhol fil-kamra tas-sodda, ingib ffit centezmi u nitlaq 'il barra mill-gdid. Roll tejp kbir. Roll tejp kbir. Roll tejp kbir. Nirrepetihom lili nnifsi biex ma ninsiex. Niftakar f'Tessa li daqs nofs siegha qabel kienet ghaddejja ghaz-zfin. Bhalissa qed iddur fuq il-ponot ta' subghajha. Malajr tqum fuq taghha fejn trid, Tessa. *U mela bhalek.*

Nibqa' nhaffef s'ghand l-istationery in-naħa l-ohra tar-raħal. Mank stationery qrib. *Abjar hekk.* Tal-fish & chips ġew fethu fit-triq taghna. *Insieh.* Wara ghaxar minuti nibda neghja, itini li nieqaf, nistrieh ma' ħajt imma ma nistax. Dak it-tejp ghandi bzonnu. It-tejp bzonn indispensabbli. Inwahħal il-posters fil-kamra bih. Amy Winehouse. Lorde. Victoria Beckham. Gemma Ward. U meta kont zghira kont nużah biex nagħmel xi craft lill-ma u darba, ta' xi erba' snin, uzajtu biex mingħalija nwahħal is-sinna li waqgħetli. Kont nużah taparsi dwiefer foloz ukoll. Imm' issa, la għall-craft m'ghandi bzonnu u lanqas għas-sinna. *Jekk tagħmel kif ngħidlek jien jirnexxilek.* Dak it-tejp bzonn tal-bzonnijiet.

Nasal nilheg. *Qed tara x'jagħmillek ix-xaħam żejjed*

hux? Nitlobha tejp. M'ghandix flus bizzejjed. Kultant ċassa aktar minn Tessa, imma tal-inqas, kultant biss. Franka ddejinni għax tafna. Taf lili, lill-ma, lill-pa, lin-nanna ... jekk niġu f'dan lir-rahal kollu taf Franka. Skuza tajba biex nerġa' naqsam ir-rahal bil-pass. *Hekk mela*. Kif nidhol id-dar nerġa' nghajjat lill-ma. Tliet darbiet. Maggie. Maggie. Maggie. Għalxejn. Aktarx għadha qed tiffitta. Nitla' fil-kċina u l-hin fuq il-*cuckoo clock* li ġabu l-ma u l-pa mill-Black Forest jimmarka s-sebġha u nofs. Ma setghux jagħmlu arloġġ tal-Black Forest f'post ahjar milli ġol-kċina.

Jaqbadni l-ġuh. X'hin kilt l-ahhar? Niftaħ il-frigġ. Kwazi vojta. Żewġ slices pizza mqaddin. Kartuna halib naħseb qraset. Haxix midbiel. U ġbejjen u priezet fil-karti mxarrba. Niftaħ il-forn. Vojt ukoll. Il-cupboards. L-istess. Hliet deterġenti, ovvjament, għax fil-washroom m'hemmx post bizzejjed. Mhux dejjem jagħmlu x-xirja fil-hin il-ma u l-pa. Forsi qeghdin jixtru mela, għalhekk mhux id-dar. Nibda ndur mal-mejda tal-kċina naħseb x'se niekol. Bejn irrid u ma rridx. *Is-sebġha u nofs mhux hin l-ikel. Is-sebġha u nofs qatt mhux hin l-ikel*. Il-Ġermanja jieklu l-ahhar ikla fis-sitta. Dażgur, is-sebġha u nofs mhux hin l-ikel. Is-sebġha u nofs hin il-ma tara n-nanna u tniżżel it-te biz-zokkor biex tirkupra mill-għaraq li tkun tilfet. Aktarx li qieġhda hemmhekk il-ma; u l-pa, iktar iva milli le, sar flixkun birra jiżfen

xi pitbuljata. Jew qeghdin jixtru. Id-dar dejjem vojta u l-frigġ vojta. Jien vojta. *Itlaq mill-kċina. Issa.*

Immur fil-kamra tas-sodda. Il-homework lest. Ghal għada. Niftah ktieb u nibda naqra. Il-poeziji ta' Brontë. Qartilna bihom tal-Ingliz. Niftah addoċċ. Me thinks this heart should rest awhile. *Ahjar hekk.* So stilly round the evening falls. *Inkella aqbad u mur imxi.* The veiled sun sheds no parting smile. *La tirqaq ikollok għalfejn titbissem.* Nor mirth nor music wakes my Halls. *Qum fuq tieghek.* Inkompli naqra. Ingerrem difrejja. Imbagħad il-ħedla mill-qari. U l-mowbajl jixghel. Markita. Tghidli biex nohroġu. Mixja. Siegħa kollox. Inbiddel u nitlaq. *Hekk mela.*

Markita l-hena tagħha timxi. Tghidli mmur magħha. *Anke hi ndunat li qed teħxien.* Niddejjaq nimxi imma xi haġa tibda tghidli biex nohroġ, u issa donni qed nidra u nieħu gost. *Mur u imxi.* Immur u nimxi. Nieħdu dawra u tnejn mar-raħal. Iktar minn siegħa. Naqta' naqra nifsi imma qed jitjeb in-nifs ukoll. *U jekk tonqos jitjeb iktar.* Nimxu. Iffukati. Kliem mill-inqas. Imbagħad naslu għandi. Nghidilha tidhol. Tisthi għax ikun hemm il-ma u l-pa. Nidhol. Nghajjat tliet darbiet. Maggie. Maggie. Maggie. Hadd. Kieku hawn il-pa diġà nizel għalija għax qed nghajjat. Nghidilha tridx xi haġa lil Markita. Mill-frigġ. *Tazza ilma biss.* Nieħu wahda jien ukoll. *Biss.* Inwassalha sal-bieb. Għada fis-sebħa

bhas-soltu. Fuq l-istejg. Niftiehmu li t-tnejn se naraw l-istess film. Wiehed light. Step up. *Step up*.

Headphones. Check. Film. Check. Ilma. *Biss*. Check. U jibda ġej in-nghas. U jibda ġej il-ġuħ. *Xi ħnizrija*. U ġisimhom. Sabiħ. *Irqaq ħux?* Żaqqhom ma' daharhom. *Sbieħ le?* Nixtieq inkun bħalhom. Ghax jien, naqbad fejn naqbad, xaħam. *U laħam*. Hafna xaħam. *Tiċċajta*. Nixtieqni huma. Nixtieq niekol. Jispicċa l-film u zaqqi tgerger kienet u tgerger baqghet. Sar ffit hin. Il-ma u l-pa għadhom ma ġewx. Lanqas messagġ ma jwieġbu.

Nerġa' mmur fil-kċina. Belgha oħra. *Ilma biss*.

U l-frigġ.

U l-mixi.

U l-mixja.

It-tejp. Indawwar il-frigġ bit-tejp u mmur norqod.